

KLASA: UP/I-344-01/07-01/222

URBROJ: 376-08-11-28

Zagreb, 12. veljače 2010.g.

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije na temelju članka 130. stavka 2., članka 58. stavka 3. i članka 22. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine br. 73/08; u dalnjem tekstu: ZEK), u postupku određivanja uvjeta Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj dana 12. veljače 2010. godine, donijelo sljedeći

PRIJEDLOG ODLUKE

1. Određuju se uvjeti Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. prema tekstu koji je sastavni dio ove odluke i čini privitak.
2. U svrhu implementacije Statičkog plana iz točke 1. mijenjaju se odredbe Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji od 01. listopada 2009. godine kako slijedi:

Ad 2.1

U članku 1.1. Predmet, opseg i ograničenja Standardne ponude, dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

"Pružanje usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji u okviru postojećeg tehničkog i operativnog stanja T-Com mreže osobito znači obveznu primjenu PSD maski i plana upravljanja paricama definiranih u Dodatku 28.18. ove Standardne ponude pod nazivom "Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama". Stoga, usluga izdvojenog pristupa lokalnoj petlji za širokopojasne prijenosne tehnologije i dijeljenog izdvojenog pristupa dostupne su u nekoliko širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila, definiranih u poglavljima 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavljju 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude. U Zahtjevu za izdvajanje pojedine lokalne petlje Operator korisnik Standardne ponude definira naziv širokopojasne tehnologije i traženog profila u skladu s nazivljem iz Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama".

Ad 2.2

U članku 1.2. Vrijeme stupanja na snagu Standardne ponude, dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Dodatak 28.18. Standardne ponude stupa na snagu i počinje se primjenjivati po isteku šest (6) mjeseci od dana objave ove Standardne ponude".

Ad 2.3

U članku 2.1.1. Potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji, dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"Usluga potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji za širokopojasne prijenosne tehnologije dostupna je u nekoliko širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila, definiranih u poglavljima

4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlju 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude. U Zahtjevu za izdvajanje pojedine lokalne petlje Operator korisnik Standardne ponude definira naziv širokopojasne prijenosne tehnologije i traženog profila u skladu s nazivljem iz Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama".

Ad 2.4

U članku 2.1.2. Dijeljeni izdvojeni pristup lokalnoj petlji, dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"Usluga dijeljenog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji dostupna je u nekoliko širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila, definiranih u poglavljima 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlju 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude. U Zahtjevu za izdvajanje pojedine lokalne petlje Operator korisnik Standardne ponude definira naziv širokopojasne prijenosne tehnologije i traženog profila u skladu s nazivljem iz Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama".

Ad 2.5

U članku 4.1. Tehnički opis usluge - fizički vod, drugi stavak potrebno je izmijeniti na način da glasi:

"Glavni parametri fizičkih karakteristika upredene metalne parice:

- otpor petlje (pojedinačne vrijednosti) $\leq 300 \Omega/\text{km}$ za $\varnothing 0,4 \text{ mm}$ i $\leq 130 \Omega/\text{km}$ za $\varnothing 0,6 \text{ mm}$,
- otpor izolacije $\geq 5000 \Omega \cdot \text{km}$
- prigušenje 26 dB/km za $f=1 \text{ MHz}$ za $\varnothing 0,4 \text{ mm}$,
- prigušenje 18 dB/km za $f=1 \text{ MHz}$ za $\varnothing 0,6 \text{ mm}$,
- longitudinalna simetrija $>40 \text{ dB}$ za $f \leq 2,2 \text{ MHz}$
- kapacitet od 48 nF/km nominalne vrijednosti i 50 nF/km maksimalne (orientacijska vrijednost)
- induktivitet petlja $0,6 \text{ mH/km}$ (ovisno o frekvenciji)
- promjer vodiča: $0,4 \text{ mm}$ i $0,6 \text{ mm}$ u različitim duljinama (podjela na dionice)
- použenje vodiča: grupno ili koncentrično
- vrijednost preslušavanja prikazane su u Tablici u nastavku teksta (sukladno standardu IEC 62255) za nove kabele xDSL"

Ad 2.6

U članku 4.1. Tehnički opis usluge - fizički vod, potrebno je umetnuti novi stavak koji glasi:

"Kabela xDSL u mreži ima malo, oko 1,11%, stoga se u nastavku nalazi i tablica vrijednosti preslušavanja za stare kabele tipa TK-59 i TK-00 za srednju vrijednost i 1% najgoreg slučaja.

Preslušavanje u [dB] na 1MHz i 1km	TK-59		TK-00	
	Srednja vrijednost	Jednopostotni najgori slučaj	Srednja vrijednost	Jednopostotni najgori slučaj
NEXT unutar četvorke	-50	-39	-48	-38
NEXT susjedne četvorke	-52	-40	-53	-42
NEXT razmagnute četvorke	-57	-47	-61	-50
FEXT unutar četvorke	-69	-57	-68	-55
FEXT susjedne četvorke	-70	-59	-69	-57
FEXT razmagnute četvorke	-73	-61	-76	-62
Prigušenje	23	26	22	25

Gore navedene vrijednosti primjenjuju se za pristupne mreže izgrađene od kabela sa sljedećim karakteristikama:

- TK-59: izolacija vodica od pjenastog polietilena s tankim slojem čvrstog polietilena - pjenasti vanjski sloj i slojeviti zaštitni polietilenски omotač. Upredene parice použene u četvorke. Četvorke su organizirane u osnovne kabelske grupe, svaku osnovnu grupu čini 5 četvorki, odnosno 10 parica, a nekoliko osnovnih grupa (5 ili 10) u glavnu kabelsku grupu. Konačno, glavne kabelske grupe tvore parični kabel koji može sadržavati, ovisno o tipu kabela i do 600 četvorki.
- TK-00: papirna izolacija"

Ad 2.7

Članak 4.1.2. Prijenosna tehnologija, potrebno je izmijeniti na način da glasi:

"Dozvoljene su sljedeće prijenosne tehnologije:

Uskopojasna prijenosna tehnologija

Naziv	Prijenos	Standard
N01	Analogni ili digitalni. Strujna, naponska i PSD ograničenja definirana standardom. Za PSD primjenjuje se točka A.12.4	ETSI-TS 102 080

Širokopojasne prijenosne tehnologije

Naziv	Najveća brzina prijenosa po upredenoj metalnoj parici	Prijenos	Standard
H01	784 kBit/s	2B1Q (HDSL)	ETSI TS 101 135 ¹⁾

<i>H02</i>	<i>1168 kBit/s</i>	<i>2B1Q (HDSL)</i>	<i>ETSI TS 101 135¹⁾</i>
<i>H03</i>	<i>1280 kbit/s</i>	<i>SHDSL</i>	<i>ETSI TS 101 524; ITU-T G.991.2 Aneks B Simetrične maske PSD</i>
<i>H04</i>	<i>2320 kbit/s</i>	<i>SHDSL</i>	<i>ETSI TS 101 524; ITU-T G.991.2, Aneks B Simetrične maske PSD</i>
<i>H05</i>	<i>Prema standardu</i>	<i>DMT (ADSL)</i>	<i>ETSI TS 101 388, ITU-T G.992.1, Opcije bez preklapanja spektra: Aneks B, A²⁾</i>
<i>H06</i>	<i>Prema standardu</i>	<i>DMT (ADSL-LITE)</i>	<i>ITU-T G 992.2 Opcije bez preklapanja spektra: Aneks B, A²⁾</i>
<i>H07</i>	<i>Prema standardu</i>	<i>DMT (ADSL2)</i>	<i>ITU-T G.992.3, Opcije bez preklapanja spektra: Aneks B, J^{4), M^{3), A²⁾}}</i>
<i>H08</i>	<i>Prema standardu</i>	<i>DMT (ADSL2 plus)</i>	<i>ITU-T G.992.5, Opcije bez preklapanja spektra: Aneks B, J^{4), M^{3), A²⁾}}</i>
		<i>VDSL2⁵⁾</i>	<i>ITU-T G 993.2</i>

- 1) *HDSL sustavi - Postojeći HDSL sustavi mogu se i dalje koristiti, neovisno o poziciji u osnovnoj grupi i duljini petlje, u skladu s prijelaznim i završnim odredbama Dodatka 28.18. ove Standardne ponude (Statički plan), međutim nakon 31.12.2009. ukupan broj HDSL sustava koji je u uporabi u mreži T-Coma na taj dan, ne smije se povećavati. Također, broj HDSL sustava koji je na dan 31.12.2009. u uporabi po svakom pojedinom operatoru (T-Com te svaki pojedini operator korisnik) ne smije se povećavati u odnosu na stanje na 31.12.2009.*
- 2) *Aneks A – dozvoljen samo za potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji na kratkoj petlji, kao i uz modifikaciju spektra od 138 do 276 kHz u dolaznom smjeru na srednjoj i dugačkoj petlji, u skladu sa Statičkim planom, dodatak 28.12.*
- 3) *Aneks M – dozvoljena samo opcija M.1.3 Opcija bez preklapanja spektra*
- 4) *Aneks J – dozvoljena samo opcija J.1.3 Opcija bez preklapanja spektra*
- 5) *Prema rješenju Vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije od 11. siječnja 2008. klase: UP/I-344-01/07-01/222, urbrog: 376-08-11-05, korištenje VDSL2 tehnologije bit će dostupno i omogućeno drugim operatorima u trenutku kad T-Com započne komercijalno pružanje usluga putem ove tehnologije.*

Maksimalna SNR (Signal Noise Ratio) margina za širokopojasne usluge prijenosnih brzina do 5Mb/s iznosi 12dB. Svi Operatori korisnici Standardne ponude koji koriste pristupnu mrežu T-Coma za pružanje svojih usluga putem usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji obvezni su do 1. prosinca 2009. implementirati smanjenje maksimalne margine (Max SNRM) na svim paketima usluga čije su prijenosne brzine manje ili jednake 5Mb/s, bez izuzetaka.

Operatori korisnici Standardne ponude koji će koristiti pristupnu mrežu T-Coma za pružanje svojih vlastitih usluga putem usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, obvezni su implementirati MaxSNRM

od 12 dB na svim paketima usluga čije su prijenosne brzine manje ili jednake 5Mb/s, u trenutku konfiguriranja istih.

Za potrebe otklona smetnji, Operatorima korisnicima Standardne ponude određuje se uvođenje posebnog profila „fault repair P1“ za prijenosne brzine do 5Mb/s koji ima vrijednost MaxSNRM u iznosu od 31dB, u vrijednosti od 5% od ukupnog broja širokopojasnih linija/korisnika kod kojih Operatori korisnici koriste pristupnu mrežu T-Coma za pružanje vlastitih usluga.“

Ad 2.8

U članku 4.2. Tehnički opis usluge - dijeljeni pristup, dodaje se novi članaka 4.2.7. naslova "Zaštita od neovlaštenog korištenja izdvojene lokalne petlje" koji glasi kako slijedi:

"U slučaju da T-Com utvrди da Operator korisnik Standardne ponude na izdvojenoj lokalnoj petlji pruža širokopojasne prijenosne tehnologije protivno pravilima korištenja širokopojasne prijenosne tehnologije i profila, utvrđenim u poglavljju 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavljju 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude i/ili ako Operator korisnik na izdvojenoj lokalnoj petlji koristi prijenosnu tehnologiju/profil koji nije ugovoren, T-Com će, uz pisano obavijest Operatoru korisniku Standardne ponude 15 dana unaprijed, pokrenuti postupak privremene i/ili stalne obustave pružanja usluge sukladno članku 17. ove Standardne ponude. U tom slučaju, privremena i/ili stalna obustava pružanja usluge iz članka 17. ove Standardne ponude trajati će onako dugo dok Operator korisnik Standardne ponude ne uskladi korištenje izdvojene lokalne petlje s ugovorenom širokopojasnom prijenosnom tehnologijom i profilom na istoj, odnosno dok Operator korisnik ne prijeđe na odgovarajuću širokopojasnu prijenosnu tehnologiju i profil, sukladno pravilima korištenja širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila, iz poglavlja 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlja 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude".

Ad 2.9

U članku 6.1. Prethodni zahtjev za informaciju o fizičkom vodu, potrebno je dopuniti četvrti stavak sa slijedećom crticom:

- "oznaku širokopojasne prijenosne tehnologije i profila za izdvojenu lokalnu petlju odnosno za dijeljeni izdvojeni pristup koji mora biti u skladu sa širokopojasnim prijenosnim tehnologijama i profilima iz poglavlja 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlja 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude".

Ad 2.10

U članku 6.2. Zahtjev, potrebno je dopuniti četvrti stavak sa slijedećom crticom:

- "vrstu širokopojasne prijenosne tehnologije i profila za izdvojenu lokalnu petlju odnosno za dijeljeni izdvojeni pristup koji mora biti u skladu sa širokopojasnim prijenosnim tehnologijama i profilima iz poglavlja 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlja 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude, "

Ad 2.11

U članku 6. 2. Zahtjev, potrebno je umetnuti nove stavke 6. - 13. koji glase:

"Procedura obrade potpunog Zahtjeva za izdvajanje pojedine lokalne petlje za širokopojasne prijenosne tehnologije započinje provjerom dostupnosti tražene širokopojasne prijenosne tehnologije i profila za izdvojenu lokalnu petlju, odnosno za dijeljeni izdvojeni pristup.

U slučaju da Operator korisnik Standardne ponude želi lokalnu petlju za pružanje usluga na temelju širokopojasne prijenosne tehnologije ili na osnovu zahtjeva krajnjeg korisnika ili iz nekog drugog razloga želi na postojećoj metalnoj parici izdvojenoj za pružanje usluga na temelju uskopojasne prijenosne tehnologije pružati usluge na temelju širokopojasne prijenosne tehnologije, kao i ako Operator korisnik želi na postojećoj metalnoj parici izdvojenoj za pružanje usluga na temelju širokopojasne prijenosne tehnologije koristiti drugačiju širokopojasnu prijenosnu tehnologiju i profil od ugovorenog, mora podnijeti novi Zahtjev za izdvajanje pojedine lokalne petlje (uz obaveznu naznaku Kvalitete parice za širokopojasne prijenosne tehnologije te pripadajućeg profila), u skladu sa odredbama ovog članka.

T-Com će ispitati zadovoljava li predmetna parica važeće kriterije za korištenje tražene širokopojasne tehnologije i profila, te o istome informirati Operatora korisnika Standardne ponude u roku od tri (3) radna dana nakon primitka zahtjeva.

Ako se Zahtjev za izdvajanje lokalne petlje za širokopojasne prijenosne tehnologije odnosio na već izdvojenu lokalnu petlju za uskopojasne prijenosne tehnologije, odnosno na izdvojenu lokalnu petlju za širokopojasne prijenosne tehnologije s ugovorenom drugačijom širokopojasnom prijenosnom tehnologijom i profilom i ako su kriteriji za korištenje tražene širokopojasne tehnologije i profila zadovoljeni, T-Com je dužan omogućiti Operatoru korisniku Standardne ponude realizaciju zatražene širokopojasne prijenosne tehnologije i profila u roku od tri (3) radna dana od dana zaprimanja potpunog zahtjeva.

Ako T-Com utvrdi da predmetna parica ne zadovoljava važeće kriterije za korištenje tražene širokopojasne tehnologije i profila, T-Com će ispitati i ponuditi mogućnost prebacivanja na alternativnu slobodnu paricu s istog primarnog objekta koja te uvjete zadovoljava. Ukoliko ovaj uvjet ne može biti ispunjen T-Com će u roku od tri (3) radna dana od zaprimanja potpunog zahtjeva poslati Operatoru korisniku obavijest o širokopojasnoj prijenosnoj tehnologiji i profilu koji je moguće realizirati na zatraženoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu: Dostupna tehnologija/profil).

Operator korisnik je dužan u roku od 2 dana od zaprimanja obavijesti o Dostupnoj tehnologiji/profilu putem web sučelja odgovoriti T-Comu da li prihvata realizaciju Dostupne tehnologije/profila na zatraženoj lokalnoj petlji. Ako Operator korisnik odbije realizaciju Dostupne tehnologije/profila ili propusti odgovoriti u roku iz prethodne rečenice, T-Com je ovlašten odbiti zahtjev Operatora korisnika za izdvajanje lokalne petlje za širokopojasne prijenosne tehnologije.

Nakon što Operator korisnik putem web sučelja potvrdi da želi koristiti Dostupnu tehnologiju/profil prema obavijesti T-Coma, T-Com će realizirati Dostupnu tehnologiju/profil u roku od pet (5) radnih dana od zaprimanja potvrde Operatora korisnika o korištenju Dostupne tehnologije/profila na izdvojenoj lokalnoj petlji.

Ako se odbijeni zahtjev za izdvajanje lokalne petlje za širokopojasne prijenosne tehnologije odnosio na već izdvojenu lokalnu petlju za uskopojasne prijenosne tehnologije, odnosno na izdvojenu lokalnu petlju za širokopojasne prijenosne tehnologije s ugovorenom drugačijom širokopojasnom prijenosnom tehnologijom i profilom, Operatoru korisniku Standardne ponude će ostati na korištenje prvobitno izdvojena lokalna petlja za usluge na temelju uskopojasne prijenosne tehnologije, odnosno prvobitno Izdvojena lokalna petlja za usluge na temelju širokopojasne prijenosne tehnologije s prvobitno ugovorenom širokopojasnom prijenosnom tehnologijom i profilom, do eventualnog otkaza izdvojene lokalne petlje".

Ad 2.12

U člancima 13.1.1., 13.1.2. i 13.1.3, riječi "normalnu uporabu" potrebno je zamijeniti sa riječima "uskopojasnu prijenosnu tehnologiju".

Ad 2.13

U članku 17. Privremena obustava usluge, potrebno je u stavku 1. dodati dvije nove crtice koje glase:

- „ako Operator korisnik Standardne ponude na izdvojenoj lokalnoj petlji pruža širokopojasne prijenosne tehnologije protivno pravilima korištenja širokopojasne prijenosne tehnologije i profila, utvrđenim u poglavlju 4.1.2. ove Standardne ponude i poglavlju 7. Dodatka 28.18. ove Standardne ponude i/ili ako Operator korisnik na izdvojenoj lokalnoj petlji koristi prijenosnu tehnologiju/profil koji nije ugovoren, a takvo ponašanje Operator korisnik Standardne ponude ne otkloni u roku od 15 dana od dana primitka T- Comove pisane obavijesti. ”

Ad 2.14

U članku 17. Privremena obustava usluge, potrebno je dodati novi stavak 4. koji glasi:

“Također, T-Com ima pravo bez prethodne najave ali uz uvjet ne obustavljanja usluge vršiti adekvatna spektralna mjerena na izdvojenoj lokalnoj petlji ako postoji opravdana sumnja da Operator korisnik koristi širokopojasnu prijenosnu tehnologiju ili profil za širokopojasne prijenosne tehnologije petlji na izdvojenoj lokalnoj petlji, odnosno na dijeljenom pristupu protivno uvjetima u ovoj Standardnoj ponudi, odnosno da koristi profil ili prijenosnu tehnologiju koja nije ugovorena. Ukoliko T-Com na temelju tih mjerena ne može jednoznačno utvrditi da Operator korisnik koristi prijenosnu tehnologiju ili profil koji nije ugovoren, tada ima pravo, uz prethodnu pravovremenu najavu (najmanje 8 dana unaprijed) sa pripadajućim obrazloženjem razloga regulatornom tijelu, te uz prethodno odobrenje regulatornog tijela, privremeno obustaviti uslugu radi vršenja dodatnih mjerena na izdvojenoj lokalnoj petlji. Ukoliko se na temelju tih dodatnih mjerena utvrdi da Operator korisnik koristi prijenosnu tehnologiju i profil koji nisu ugovoreni, Operator korisnik neće imati pravo na naknada bilo kakve štete od T-Coma, dok će u suprotnom T-Com snositi naknade bilo kakve štete. ”

Ad 2.15

U članku 25.5.2. u podnaslovu "Smetnja nije u području odgovornosti T-Coma", potrebno je izmijeniti prvu rečenicu u prvom stavku tako da ista glasi:

“Ukoliko mjerni rezultati zadovoljavaju sve tehničke parametre definirane člankom 4. i Dodatkom 28.18. ove Standardne ponude (Statički plan upravljanja frekveničkim spektrom), smetnja se zatvara sa šifrom mesta smetnje "Nije u području odgovornosti T-Coma"

Ad 2.16

U Dodatku 28.5 potrebno je izmijeniti obrazac zahtjeva za izdvajanjem pojedine lokalne petlje na način da isti glasi:

ZAHTEV ZA IZDVAJANJE POJEDINE LOKALNE PETLJE

1. Podaci o podnositelju zahtjeva

Naziv Operatora korisnika Standardne ponude -----

MB -----

Adresa Operatora korisnika Standardne ponude -----

2. Specifikacija podataka o krajnjem korisniku za kojeg se zahtijeva izdvojeni pristup lokalnoj petlji

Novi krajnji korisnik

Postojeći krajnji korisnik

Kategorija pretplatnika

privatni

poslovni

Naziv ili ime i prezime -----

Matični broj tvrtke, JMBG, broj identifikacijske isprave: -----
(JMBG krajnjeg korisnika nije obavezan)

Adresa -----

Telefonski broj/evi (ako postoji) -----

Zadržavanje postojećeg broja:

da

ne

3. Specifikacija pristupa

Vrsta pristupa za svaku zatraženu paricu

Potpuni pristup

Dijeljeni pristup

Oznaka kolokacije -----

Željeni datum pružanja usluge (opcionalno) -----

Kvaliteta upredene metalne parice za novu paricu

za promjenu profila

Uskopojasne prijenosne tehnologije

Širokopojasne prijenosne tehnologije

ADSL linijske brzine (down stream) ≤ 5 Mbit/s i MaxSNRM ≤ 12 dB annex -----

ADSL linijske brzine (down stream) > 5 Mbit/s annex -----

HDSL ≤ 1168 kbit/s

SHDSL, ≤ 1280 kbit/s

SHDSL, ≤ 2320 kbit/s

Podaci o opremi za prijenos koja će se koristiti u slučaju korištenja upredene metalne parice za velike brzine prijenosa -----

Lokacija posrednog razdjelnika -----

Detaljni opis lokacije mrežne završne točke na lokaciji krajnjeg korisnika (ako se usluga pruža novom krajnjem korisniku) -----

Pozicija na Posrednom razdjelniku (HDF-u) -----

Namjeravana brzina prijenosa -----

Prilizi:

- Izjava krajnjeg korisnika o namjeri sklapanja pisanog ugovora s Operatorom korisnikom Standardne ponude o pružanju elektroničkih komunikacijskih usluga za koje je potreban izdvojeni pristup lokalnoj petlji (ili preslika sklopljenog pretplatničkog ugovora). Uz izjavu se dostavlja i preslika osobne iskaznice krajnjeg korisnika.
- Izjava krajnjeg korisnika o zadržavanju postojećeg telefonskog broja, uključujući ispunjeni zahtjev za prijenos broja (prema obrascu utvrđenom od strane nadležnog regulatornog tijela) sa svim potrebnim dokumentima (za potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji).
- Izjava krajnjeg korisnika o namjeri zadržavanja važećeg pisanog ugovora o pružanju elektroničkih komunikacijskih usluga koji je sklopljen s T-Comom ili drugim Operatorom korisnikom Standardne ponude (ako postoji). Uz izjavu se dostavlja i kopija osobne iskaznice krajnjeg korisnika (za dijeljeni izdvojeni pristup lokalnoj petlji).

Potpis podnositelja zahtjeva

U ----- 20 ----- godine
(mjesto i datum podnošenja Zahtjeva) ----- (svojim potpisom potvrđujem točnost i potpunost podataka navedenih u ovom Zahtjevu)

3. Obvezuje se HT u roku od osam (8) dana od zaprimanja ove odluke, uz važeću Standardnu ponudu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji od 01. listopada 2009.g. objaviti na svojim internetskim stranicama Statički plan upravljanja frekvenčijskim spektrom s planom upravljanja paricama prema uvjetima iz točke 1. ove odluke te ga započeti primjenjivati po isteku šest (6) mjeseci od dana objave.
4. Obvezuje se HT u roku od osam (8) dana od zaprimanja ove odluke, u važeću Standardnu ponudu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji od 01. listopada 2009.g. ugraditi i na svojim internetskim stranicama objaviti izmjene iz točke 2. ove odluke te ih započeti primjenjivati po isteku šest (6) mjeseci od dana objave.
5. Obvezuje se HT po isteku šest (6) mjeseci od dana objave Statičkog plana upravljanja frekvenčijskim spektrom s planom upravljanja paricama i izmjena Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji prema točkama 1. i 2. ove odluke, uspostaviti web aplikaciju kojom će ovlaštenim djelatnicima Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije putem korisničkog imena i lozinke omogućiti uvid u strukturu zauzetosti izvoda (osnovne grupe) po paketima usluga i prijenosnim tehnologijama (sukladno Statičkom planu upravljanja frekvenčijskim spektrom s planom upravljanja paricama) i duljine petlje za pripadajući pretplatnički broj, uz obvezu ažuriranja podataka najkasnije svakih 24 sata.
6. Obvezuje se HT po isteku šest (6) mjeseci od dana objave Statičkog plana upravljanja frekvenčijskim spektrom s planom upravljanja paricama i izmjena Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji prema točkama 1. i 2. ove odluke, operatorima korisnicima omogućiti kroz web aplikaciju, putem korisničkog imena i lozinke, provjeru raspoloživosti širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila za traženu lokalnu petlju (sukladno Statičkom planu upravljanja frekvenčijskim spektrom s planom upravljanja paricama) na predmetnoj parici putem unosa pretplatničkog broja, kao i provjeru mogućnosti prebacivanja na alternativnu slobodnu paricu s istog primarnog objekta, i sve to uz obvezu ažuriranja podataka najkasnije svakih 24 sata.
7. Ova odluka objavit će se u Narodnim novinama i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije.

O b r a z l o ž e n j e

Vijeće Hrvatske agencije za telekomunikacije (pravni prednik Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije) (u dalnjem tekstu: Vijeće Agencije) je na sjednici održanoj dana *11. siječnja 2008. godine*, u postupku izmjene i dopune Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu: Standardna ponuda), donijelo rješenje (klasa: UP/I-344-01/07-01/222, urbroj: 376-08-11-05) kojim je u točki 4. izreke određena obveza HT-u da do 1. ožujka 2008. godine dostavi Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije radi izdavanja suglasnosti „Statički plan upravljanja frekvenčijskim spektrom“ u pristupnoj mreži koji će uključivati i obje varijante asimetrične prijenosne tehnologije «FDD ADSL iznad POTS-a» (Annex A) i «FDD ADSL iznad ISDN-a» (Annex B), a koji će biti Dodatak Standardnoj ponudi. Navedena obveza određena je HT-u

kako bi se poboljšala iskoristivost postojeće parične kabelske infrastrukture i ostvarile što veće prijenosne brzine potrebne za realizaciju širokopojasnih usluga.

Agencija je od HT-a dana *4. ožujka 2008. godine* zaprimila dokument Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom (dalje u tekstu: Statički plan) te je nakon analize istog, uočena potreba za dodatnim izmjenama i dopunama koje su bile upućene HT-u na očitovanje. HT je dana *28. travnja 2008. godine* dostavio djelomično očitovanje na prijedloge izmjena Statičkog plana, te je naknadno dana *12. svibnja 2008. godine* dostavio dopunu očitovanja kao i izmijenjeni Statički plan.

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (u dalnjem tekstu: HAKOM) je nakon analize novog prijedloga Statičkog plana uočila potrebu za dodatnim izmjenama i dopunama predmetnog dokumenta, te je dana *13. listopada 2008. godine* uputila HT-u, na očitovanje, prijedlog izmjena navedenog dokumenta. Tom prilikom HAKOM je zatražio od HT-a dostavu pročišćenog teksta Statičkog plana.

HT je dana *29. listopada 2008. godine* dostavio svoje očitovanje na HAKOM-ove prijedloge izmjena Statičkog plana te Statički plan s djelomičnim izmjenama koje je odredio HAKOM.

Nastavno na postupak stručnog nadzora kojeg je HAKOM proveo nad HT-om u predmetu utvrđivanja osnovanosti odbijanja zahtjeva trgovackog društva Amis Telekom d.o.o. za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (klasa: UP/I-344-08/08-01/00003 urbros: 376-04-08-10 MB/KŽ), utvrđeno je da je HT uveo određena pravila dodjeljivanja parica za izdvojeni pristup lokalnoj petlji (tj. time odredio plan upravljanja paricama) prema kojima se u jednoj četvorki kabela ne mogu naći dvije širokopojasne usluge, a za koja pravila HT nije pružio konkretnе podatke u vidu mjerena ili analiza. Stoga, obzirom da je HT navedenim pravilom upravljanja paricama izjednačio sve prijenosne tehnologije u pristupnoj mreži (bez obzira na način rada, da li za prijem i predaju koriste iste ili različite frekvencijske pojaseve te da li su međusobno spektralno kompatibilne ili ne), kao i sve tipove lokalnih petlji bez obzira na duljinu istih, HAKOM je *16. prosinca 2008. godine* od HT-a zatražio da Statički plan dopuni planom upravljanja paricama u pristupnoj mreži HT-a, provođenjem odgovarajućih analiza i mjerena, te isti dostavi HAKOM-u radi izdavanja suglasnosti.

HAKOM je navedenim dopisom zatražio da HT prilikom izrade navedenog dokumenta usvoji sljedeće:

1. postignute rezultate u okviru istraživačkog projekta „Performanse transporta širokopojasnih usluga pristupnom mrežom“, kao i opsežne simulacije i analize provedene u sklopu predmetnog projekta,
2. razlike koje postoje između prijenosnih tehnologija koje za prijem i predaju koriste iste frekvencijske pojaseve u odnosu na one prijenosne tehnologije koji za prijem i predaju koriste različite frekvencijske pojaseve,
3. razlike s obzirom na tip lokalne petlje (kratka, srednja i dugačka),
4. prijedlog Statičkog plana koji je u postupku usvajanja,
5. rezultate eksperimentalnih istraživanjima koji su postignuti na testnom kabelu i realnoj mreži HT-a, a koja su bila provedena u postupku prijelaza na mod rada sa smanjenom marginom,

6. tipove i konstrukcije kabela primijenjene u HT-ovoj pristupnoj mreži,
7. planove upravljanja paricama zemalja članica EU (kao npr. Španjolska) u onoj mjeri u kojoj je to primjenjivo na naše uvjete.

HT je dana *29. prosinca 2008. godine* zatražio odgodu roka za dostavu Statičkog plana dopunjeno s planom upravljanja paricama u pristupnoj mreži HT-a iz razloga kompleksnosti izrade predmetnog dokumenta, odnosno potrebe obavljanja dodatnih ispitivanja, analize kao i uvažavanja različitih zahtjeva i uvjeta iz mreže i prema mreži. HAKOM je prihvatio odgodu roka do *28. veljače 2009. godine*, kako bi u navedenom periodu HT uspio obaviti potrebna ispitivanja i analize te izradu samog plana. Također HAKOM je održao dana *21. siječnja 2009. godine* sastanak po pitanju predloženih izmjena s predstavnicima HT-a.

HT je dana *27. veljače 2009. godine* dostavio novi prijedlog Statičkog plana nadopunjeno s planom upravljanja paricama te je nastavno na dostavljeni dokument, dana *31. ožujka 2009. godine* održan sastanak s HT-om.

Dana *10. travnja 2009. godine* HAKOM je dostavio HT-u svoje očitovanje na dostavljeni Statički plan i plan upravljanja paricama u kojem je naveo da je predloženi plan upravljanja paricama od strane HT-a presložen i kompleksan te ga nije moguće efikasno primijeniti u praksi. Stoga je HAKOM predložio pojednostavljeni model plana upravljanja paricama (razlikovanje širokopojasnih usluga isključivo prema dvije brzine i maksimalno dozvoljene penetracije na tri definirane duljine petlje) te zatražio od HT-a da dostavi pojednostavljeni plan upravljanja paricama. Isto tako, HAKOM je predložio da ovlašteni djelatnici HAKOM-a moraju imati pristup dokumentacijskom informacijskom sustavu pristupne mreže HT-a kako bi se sustavno i temeljito moglo kontrolirati provedba usvojenog plana upravljanja paricama, a sve u cilju da se drugi operatori ne bi dovodili u diskriminacijski položaj.

HT je dana *11. svibnja 2009. godine* dostavio svoje očitovanje u kojem iznosi svoje neslaganje sa pojednostavljenim modelom plana upravljanja paricama koji je predložen od strane HAKOM-a iz razloga što bi isti doveo do degradacije kvalitete usluge i pojave većeg broja smetnji. Nadalje, HT napominje kako njegov predloženi plan štiti integritet mreže u cijelosti te osigurava zaštitu i prosperitet (multimedijalnih) usluga više razine kvalitete koje imaju veće zahtjeve za resursima mreže te zaključno i dalje inzistira na Statičkom planu i implementaciji plana upravljanja paricama predloženim dopisom od *27. veljače 2009. godine*.

Nastavno na dopis HT-a od *11. svibnja 2009. godine*, HAKOM je dana *17. srpnja 2009. godine* ponovno uputio dopis HT-u u kojem je obrazložio razloge neprihvatanja predloženog plana upravljanja paricama. Negativni učinci ovako predloženog plana upravljanja paricama sastoje se i u tome što je ovakvim prijedlogom HT drugim operatorima odredio brzine i pakete koje će pružati svojim krajnjim korisnicima, a koji su jednaki HT-ovim, čime je onemogućio operatorima stvoriti vlastite pakete za krajnje korisnike. Ovo bi imalo za posljedicu smanjenje raznolikosti usluga na maloprodajnom tržištu čime bi se spriječio daljnji razvoj tržišnog natjecanja na ovom segmentu tržišta.

Nadalje, ukoliko se uzmu u usporedbu drugi europski operatori, valja napomenuti da niti jedan u okviru svoje Standardne ponude za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, unutar plana upravljanja paricama ne uzima kao ključni parametar prijenosnu brzinu i vrstu usluge već samo tip prijenosne tehnologije i njegove inačice.

HAKOM je stoga, uvažavajući činjenice utvrđene u postupku određivanja načina i uvjeta implementacije adaptivnog moda snage (klasa: UP/I-344-01/08-01/537), predložio HT-u novi

plan upravljanja paricama koji bi se sastojao od dva paketa prijenosnih brzina: paket nižih prijenosnih brzina P1 i paket viših prijenosnih brzina P2.

Paket nižih prijenosnih brzina P1 (linijske brzine manja od 5 Mbit/s) uveo bi se isključivo s ciljem omogućavanja dostupnosti navedenog paketa što većem broju korisnika nepokretne mreže, uz minimalni degradacijski utjecaj (maksimalna vrijednost margine ograničena na MAXSNRM=12 dB) na paket ili pakete viših prijenosnih brzina čiji broj u jednoj osnovnoj kabelskoj grupi mora biti ograničen.

Prema tome HAKOM je predložio:

- da se na kratkoj i srednjoj duljini lokalne petlje za paket usluga P1 (linijska prijenosna brzina manja ili jednaka 5 Mbit/s) dozvoli penetracija 100%, a na dugoj petlji 50%. Podrazumijeva se da ovaj paket ima ograničenu vrijednost maksimalne margine od MAXSNRM=12 dB,
- da se na kratkoj i srednjoj petlji za paket usluga P2 (linijska brzina veća od 5 Mbit/s) dozvoli penetracija 50%, a na dugoj petlji 10%.

Isto tako HAKOM napominje kako je potrebno kontinuirano, sustavno i temeljito raditi na stalnim implementacijama u mrežu svih poznatih DSL inovacija (softverske prirode), a koje rezultiraju efikasnijim korištenjem postojeće pristupne mreže za pružanje širokopojasnih usluga te istovremeno podiže kvalitetu istih, a što je osobito važno za usluge multimedijalnog karaktera. Svaki plan upravljanja paricama mora biti ustrojen na način da ne smije niti jednog operatora, koji koristi raspetljani okoliš, dovesti u diskriminirajuću odnosno netransparentnu poziciju u odnosu na operatora sa značajnom tržišnom snagom (vlasnika mreže).

Sukladno tome HAKOM je dodatno zatražio od HT-a da omogući operatorima korisnicima pristup, u realnom vremenu, ključnim informacijama o konkretnoj lokalnoj petlji, kao što su: duljina, adresa, struktura zauzetosti osnovne grupe po paketima usluga i sl., a sve u cilju osiguravanja njegovog transparentnog i nediskriminirajućeg ponašanja u raspetljanim okolišu.

HAKOM prihvata navode HT-a da su multimedijalne usluge izuzetno osjetljive na gubitak paketa te traže veću kvalitetu, ali ne prihvata predloženi način upravljanja paricama jer smatra da je uzročnik degradacije kvalitete multimedijalnih usluga impulsni šum, pa bi u skladu s time trebalo primjenjivati postupke i metode koje su usmjerene ka eliminaciji te vrste smetnje, a ne preferirati metode koje se tipično koriste za eliminaciju stacionarnih ili kvazistacionarnih vrsta smetnji za podizanje kvalitete multimedijalnih usluga. Naime, takav pristup ima za posljedicu smanjenje prijenosnih brzina te smanjenje penetracije, odnosno neefikasno korištenje postojeće pristupne mreže.

Nadalje HAKOM smatra potrebnim da ovlašteni djelatnici HAKOM-a moraju imati pristup dokumentacijskom informacijskom sustavu pristupne mreže HT-a (ključnim informacijama o konkretnoj lokalnoj petlji kao što su: duljina, adresa, struktura zauzetosti osnovne grupe po paketima usluga i sl.).

HT dana 10. kolovoza 2009. godine dostavlja svoje očitovanje na komentare HAKOM-a te traži odgodu roka dostave izmijenjenog plana upravljanja paricama. Tom prilikom ponovno naglašava da njihov prijedlog plana upravljanja paricama predstavlja optimalno rješenje te da prijedlog HAKOM-a u određenim dijelovima značajno odstupa od rezultata Studije statičko plana statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom koji su dobiveni objektivnim i znanstvenim pristupom znanstvene institucije u 2007. godini. Nadalje, HT napominje kako integracija Statičkog plana u Standardnu ponudu traži intervencije na više mjesta u tekstu iste,

a pojedine odredbe direktno su ovisne o konceptu i sadržaju dokumenta Statičkog plana, posebice u dijelu koji se odnosi na plan upravljanja paricama. Povodom zahtjeva za održavanjem sastanka od strane HT-a, isti je održan dana *01. rujna 2009. godine* te su na njemu dodatno pojašnjeni stavovi HAKOM-a i doneseni zaključci prema kojima se HT obvezao:

1. da će još jednom razmotriti prijedlog HAKOM-a o podjeli na dva paketa prijenosnih brzina (P1 i P2), te definirati penetracije paketa,
2. da će u slučaju postojanja potrebe za istim, predložiti i skraćivanje graničnih vrijednosti kratke i srednje petlje,
3. da će razmotriti tehničko rješenje kojim bi operatorima bilo omogućeno putem unosa pretplatničkog broja provjeriti raspoloživosti paketa P1 ili P2 na predmetnoj parici (max. 24 sata stari podaci),
4. da će razmotriti tehničko rješenje kojim bi se ovlaštenim djelatnicima HAKOM-a omogućilo imati uvid u strukturu zauzetosti izvoda (osnovne grupe) po paketima usluga i duljine petlje za pripadajući pretplatnički broj,
5. da će razmotriti mogućnost uklanjanja HDSL sustava iz pristupne mreže HT-a u nekom prijelaznom periodu,

HAKOM je dana *17. studenog 2009. godine* upozorio HT da nije dostavio svoje očitovanje na prijedloge HAKOM-a iznesene na održanom sastanku, a sukladno utvrđenim zaključcima, te mu je dodijeljen dodatni rok za dostavu.

HT je obavijestio HAKOM dana *30. studenog 2009. godine* da će Statički plan (uključujući i plan upravljanja paricama) kao i očitovanje o predmetnoj problematiki dostaviti u okviru prijedloga za izmjenu Standardne ponude, iz razloga što uključivanje Statičkog plana (s planom upravljanja paricama) zahtjeva određene izmjene u tekstu same Standardne ponude.

Dana *8. prosinca 2009. godine* HAKOM je zaprimio podnesak HT-a u kojem predlaže izmjene Standardne ponude na način da se ista nadopuni dodatkom 28.18 „Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama“ uz pripadajuće izmjene u samom tekstu Standardne ponude. Također traži i dodatne izmjene Standardne ponude koje nisu u uzročnoj vezi sa samim predmetnim postupkom donošenja Statičkog plana s planom upravljanja paricama.

HAKOM je dana *21. prosinca 2009. godine*, temeljem članka 220. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 53/91 i 103/96 – Odluka USRH) u postupku donošenja Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom donio zaključak kojim se razdvaja prijedlog HT-a za izmjenom Standardne ponude od postupka donošenja Statičkog plana s pripadajućim planom upravljanja paricama u pristupnoj mreži HT-a.

Naime, sukladno dokumentu analize tržišta veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi na fiksnoj lokaciji (str. 76), koji je u cijelosti sastavni dio Odluke Vijeća HAKOM-a od 17. srpnja 2009. godine (Odluka), HT-u je utvrđeno da uz Standardnu ponudu objavi „Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom“ s pripadajućim planom upravljanja paricama u pristupnoj mreži HT-a, prema uvjetima koje će HAKOM naknadno odrediti odlukom.

U Odluci je navedeno da osnovni tehnički problemi koji postaju sve značajniji prilikom uvođenja širokopojasnih tehnologija u primjenu kod bakrene pristupne mreže zahtijevaju plan

upravljanja frekvencijskim spektrom u bakrenim kabelima s ciljem kontrole interferencija između sustava i ostvarivanja očekivanih mogućnosti postojeće infrastrukture za HT i operatore. Statički plan mora se temeljiti na pripadajućoj Studiji statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom koja je rezultat znanstvenog istraživanja koje je proveo Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Statički plan treba prvenstveno poboljšati iskoristivost postojeće parične kabelske infrastrukture kako bi se ostvarile što veće prijenosne brzine potrebne za realizaciju širokopojasnih usluga. U slučajevima tehničkih smetnji uzrokovanih međusobnim djelovanjem opreme i tehnologija HT-a i opreme i tehnologija operatora, HT i operator uložit će najbolje napore da riješe uočeni problem u dobroj vjeri i međusobnoj suradnji te uklone uzroke tehničkih smetnji. HT će redovito analizirati primjenu Statičkog plana i po potrebi predložiti promjene Agenciji.

Dakle, pravna osnova za donošenje ove odluke je članak 58. ZEK-a (obveza transparentnosti) u vezi s člankom 61. ZEK-a (obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže). Naime, uvjetima Statičkog plana s planom upravljanja paricama, koje u ovom postupku određuje HAKOM, omogućava se racionalno korištenje postojeće parične kabelske infrastrukture na način da se definiraju pravila slaganja DSL tehnologije i profila unutar osnovne grupe. Time se onemogućava HT-u da na temelju svojih vlastitih internih pravila bez utemeljenosti na konkretnim provedenim mjeranjima i znanstvenim analizama, odbija zahtjeve za izdvojeni pristup lokalnoj petlji drugih operatora.

Nadalje, prema odredbi članka 58. Stavak 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, dalje ZEK) postupak izmjene Standardne ponude HAKOM provodi po službenoj dužnosti jedanput godišnje, odnosno iznimno i više puta tijekom godine. Isto tako, sukladno dokumentu analize tržišta veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi na fiksnoj lokaciji, u slučaju da operator sa značajnom tržišnom snagom ili neki drugi operator želi pokrenuti postupak izmjene Standardne ponude, obvezan je o tome obavijestiti HAKOM koji će, u slučaju da zahtjev operatora smatra opravdanim, po članku 58. stavkom 3. ZEK-a pokrenuti postupak izmjene Standardne ponude. Obzirom da sve izmjene Standardne ponude koje je HT predložio u svojem dopisu, koji je zaprimljen u HAKOM-u 8. prosinca 2009. godine, nisu povezane sa predmetnim postupkom utvrđivanja uvjeta Statičkog plana, HAKOM je iste iz njega izdvojio te će iste razmotriti u posebnom postupku izmjene standardne ponude kojeg će, u slučaju opravdanosti zahtjeva HT-a, sukladno članku 58. ZEK-a, HAKOM pokrenuti po službenoj dužnosti.

Temeljem analize zaprimljenog prijedloga Statičkog plana HT-a od 8. prosinca 2009. godine, očitovanja HT-a i svih ostalih relevantnih činjenica, Vijeće HAKOM-a odredilo je uvjete Statičkog plana s planom upravljanja paricama prema tekstu u privitku ove odluke (dalje u tekstu: Statički plan od 12. veljače 2010.g.).

Također, HAKOM je ocijenio potrebnim uskladiti tablicu slaganja prijenosnih sustava (Tablica u poglavljju 7.4) sa Tablicom dozvoljenih prijenosnih sustava (Tablica 6.2.1., Poglavlje 6.2.) na način kako je prikazano u Statičkom planu od 12. veljače 2010.g.

Isto tako HAKOM je u poglavljju 8. (izuzeci od primjene Statičkog plana) odredio, sukladno navodima HT-a iz dopisa od 8. prosinca 2009. godine, da simetrični sustavi koji su zatečeni u mreži u trenutku donošenja Statičkog plana ostaju u primjeni dok se redovnim postupkom ne povuku iz uporabe, s time da će HT zaključno s 31.12.2014. godine u potpunosti ukloniti HDSL tehnologije iz pristupne mreže.

Također, HAKOM smatra nužnim u poglavlju 9 (prijelazne i završne odredbe) izmijeniti preposljednji i posljednji stavak na način da se obveže HT kao i operatore koji koriste raspetljani okoliš da sustavno prikupljaju sve relevantne podatke svih svojih DSL linija, iste statistički obrađuju te vrše adekvatne predikcije te pravovremeno predlažu adekvatne izmjene i dopune Statičkog plana od 12. veljače 2010.g., a sve u cilju efikasnijeg korištenje raspoloživog informacijskog kapaciteta postojećih pristupnih mreža u Hrvatskoj.

Isto tako Vijeće HAKOM-a smatra opravdanim da rok za početak primjene Statičkog plana od 12. veljače 2010.g. bude po isteku šest (6) mjeseci od dana objave, s obzirom da je u navedenom roku moguće napraviti analizu te utvrditi plan prijelaza izdvojenih lokalnih petlji kao i postojećih širokopojasnih usluga koje nudi HT iz trenutnog statusa u nove profile, te izvršiti promjenu modela unutar informatičkih sustava koji sudjeluju u procesu ukapčanja širokopojasnih i veleprodajnih usluga, kao i u sastav automatskog izdavanja radnih naloga implementirati nova pravila (uvođenje tri različite duljine petlje, zbrajanje po profilima). Slijedom svega navedenog, Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki 3. izreke.

Nadalje, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a za izmjenama Standardne ponude u onim dijelovima koji su neophodni za implementaciju Statičkog plana od 12. veljače 2010.g., te je odlučilo kao u točki 2. izreke. Slijedom navedenog, Vijeće HAKOM-a odredilo je u točki 2. izreke ove Odluke izmjene Standardne ponude iz razloga navedenih dalje u tekstu:

Ad 2.1

Prijedlog HT-a o dopuni članka 1.1. *Predmet, opseg i ograničenja Standardne ponude* iz razloga povezanost usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji i dijeljenog pristupa lokalnoj petlji i novog Dodatka 28.18., Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim. Naime, navedenom izmjenom definira se obveza operatora korisnika da u zahtjevu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji navede naziv širokopojasne tehnologije i traženog profila, sukladno Dodatku 28.18.

Ad 2.2

Prijedlog HT-a o dopuni članka 1.2 *Vrijeme stupanja na snagu Standardne ponude* na način da Dodatak 28.18. Standardne ponude stupa na snagu i počinje se primjenjivati po isteku devet (9) mjeseci od dana objave ove Standardne ponude Vijeće HAKOM-a ocijenilo je neosnovanim te odredilo da se navedeni dokument počinje primjenjivati po isteku šest (6) mjeseci od dana objave, s obzirom da je u navedenom roku moguće napraviti analizu te utvrditi plan prijelaza izdvojenih lokalnih petlji kao i postojećih širokopojasnih usluga koje nudi T-Com iz trenutnog statusa u nove profile, te izvršiti promjenu modela unutar informatičkih sustava koji sudjeluju u procesu ukapčanja širokopojasnih i veleprodajnih usluga, kao i u sastav automatskog izdavanja radnih naloga implementirati nova pravila (uvođenje tri različite duljine petlje, zbrajanje po profilima).

Ad 2.3

Prijedlog HT-a o dopuni članka 2.1.1 *Potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji*, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim iz razloga što se uvođenjem Statičkog plana s planom upravljanja paricama u Standardnu ponudu uključuju novi parametri koji definiraju usluge potpuno izdvojene lokalne petlje.

Ad 2.4

Prijedlog HT-a o dopuni članka 2.1.2. *Dijeljeni izdvojeni pristup lokalnoj petlji*, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim iz razloga što se uvođenjem Statičkog plana s planom upravljanja paricama u Standardnu ponudu uključuju novi parametri koji definiraju usluge dijeljenog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.

Ad 2.5

U članku 4.1. *Tehnički opis usluge - fizički vod*, Vijeća HAKOM je nadopunilo prijedlog HT-a za izmjenu navedenog članka u skladu sa stvarnim podacima o HT-ovoj pristupnoj mreži, na način da je definiralo prigušenje za oba tipa promjera vodiča Ø0,4 mm i Ø0,6 mm jer je lokalna petlje u pristupnim mrežama u Hrvatskoj uglavnom realizirana od te dvije vrste vodiče (pojedinačno ili kao kombinacija) te s obzirom da je HT definirao otpor lokalne petlje za promjer vodiča Ø0,4 mm i Ø0,6 mm. Isto tako HAKOM predlaže definiranje minimalne vrijednosti otpora izolacije, koja je bila definirana u uvjetima NF prijenosa (POTS dominantna prijenosna tehnologija), a nema potrebe da ista ne bude definirana u novim uvjetima kada dominiraju širokopojasne prijenosne tehnologije. Nadalje, definiciju parametra longitudinalne simetrije potrebno je proširiti na cijelo frekvencijsko područje rada prijenosne tehnologije ADSL2+ jer će to biti dominantna prijenosna tehnologija u pristupnoj mreži HT-a. Također, nema potrebe da se definira parametar preslušavanja (preslušavanje do $f=1\text{MHz}$; $\geq 43 \text{ dB}$) kada je u nastavku članka 4.1. HT predložio Tablicu u kojoj su dane vrijednosti slabljenja preslušavanja na bližem (NEXT) i daljem kraju (FEXT) za različite kombinacije ometane i ometajuće parice te za različite tipove kabela (TK 59 i TK 10).

Ad 2.6

Prijedlog HT-a o dopuni članka 4.1. *Tehnički opis usluge - fizički vod* novim stavkom, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim, jer je isto u skladu sa stvarnim podacima o HT-ovoj pristupnoj mreži.

Ad 2.7

Prijedlog HT-a o promjeni članka 4.1.2 *Prijenosna tehnologija*, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim iz razloga što je nužno korigirati reference za uskopojasne i širokopojasne prijenosne tehnologije kako bi bile u skladu s terminologijom iz Dodatka 28.18. Statički plan s planom upravljanja paricama te ažuriranje i ispravke pogrešno napisanih naziva standarda. HAKOM je unutar predloženog teksta izmijenio tekst reference ²⁾Aneks A iz razloga što tablica dozvoljenih prijenosnih tehnologija mora biti u skladu sa Tablicom 6.2.1. Statičkog plana i plana upravljanja paricama.

Ad 2.8

Prijedlog HT-a o dodavanju novog članka 4.2.7. *Zaštita od neovlaštenog korištenja izdvojene lokalne petlje*, iz razloga provjere maske signala na raspetljanoj metalnoj parici te time osiguravanja kvalitetnog prijenosa usluga bez utjecaja štetnih smetnji u kabelu, HAKOM je dodatno uskladio s člankom 17. *Privremena obustava usluge*, čime bi se u slučaju da HT ustvrdi da Operator korisnik neovlašteno koristi iznajmljenu lokalnu petlju, operatoru korisniku uputila obavijest o tome da neovlašteno koristi lokalnu petlju i da korištenje iste treba uskladiti sa širokopojasnom prijenosnom tehnologijom i profilom za koje je i isporučena predmetna lokalna petlja, te ukoliko Operator korisnike u roku od 15 dan od dana primitka te obavijesti ne postupi s tim u skladu, HT može pokrenuti postupak privremene i/ili stalne obustave pružanja usluge sukladno članku 17 ove Standardne ponude.

Ad 2.9

Prijedlog HT-a o dopuni četvrtog stavka, članka 6.1, s ciljem da se sadržaj prethodnog zahtjeva upotpuni sa informacijama o oznaci širokopojasne prijenosne tehnologije i profila za izdvajanje lokalne petlje sukladno poglavlju 4.1.2. Standardne ponude i poglavlju 7. Dodatka 28.18., Vijeće HAKOM smatra opravdanim.

Ad 2.10

Prijedlog HT-a da je u članku 6.2 *Zahtjev* potrebno izmijeniti četvrti stavak na način da je sadržaj pisanog zahtjeva za izdvajanje pojedine lokalne petlje upotpunjeno s informacijama o oznaci širokopojasne prijenosne tehnologije i profila za izdvojenu lokalnu petlju sukladno poglavlju 4.1.2. Standardne ponude i poglavlju 7. Dodataka 28.18., Vijeće HAKOM smatra opravdanim.

Ad 2.11

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a da se uslijed primjene Statičkog plana, definira način određivanja dostupnost zahtijevane izdvojene lokalne petlje, te da se u skladu s planom upravljanja paricama promijeni i sam proces pružanja usluge izdvajanja lokalne petlje, ali uz određene preinake predloženih rokova. Naime, prijedlog HT-a nepotrebno usložnjava uvjete i odgovlači cjelokupnu proceduru realizacije usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji usluge iako je ista već propisana Standardnom ponudom. Nadalje, prijedlog HT-a ne uzima u obzir jednoznačan i transparentni način dodjele lokalne petlje Operatoru korisniku u raspetljanim okolišu s obzirom da će Operator korisnik podnositi zahtjev za određenu širokopojasnu prijenosnu tehnologiju i profil tek nakon što je uvidom u adekvatnu bazu podataka (obveza kojoj HT mora udovoljiti prije stupanja na snagu Statičkog plana) jasno vidljivo da li je istu moguće ili nije moguće realizirati za konkretni slučaj (da li je zahtjev u suprotnosti s planom upravljanja paricama). Isto tako kada Operator korisnik prelazi sa profila «niže prijenosne brzine» na profil «više prijenosne brzine» on već posjeduje paricu te može izvršiti sva testiranja i ispitivanja te ustvrditi da li je istu moguće koristiti za profil više prijenosne brzine, u skladu s Statičkim planom te je stoga potrebno razlikovati vremenske rokove za takve slučajeve od slučajeva izdvajanja nove lokalne petlje.

Ad 2.12

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a da se u člancima 13.1.1., 13.1.2. i 13.1.3. Standardne ponude riječi «normalnu uporabu» zamijene riječima «uskopojasnu prijenosnu tehnologiju» radi terminološkog usklađenja Standardne ponude i Dodataka 28.18.

Ad 2.13

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a da se nadopuni stavak 1. članka 17. *Privremena obustava usluge*, kako bi se osiguralo poštivanje pravila utvrđenih u Dodatu 28.18. Standardne ponude, tj. kako bi se kršenje tih pravila odgovarajuće sankcioniralo i spriječili mogući štetni utjecaju na kakvoću usluge. Nadalje, Vijeće HAKOM-a nije prihvatio prijedlog HT-a kojim bi isti bio u mogućnosti privremeno obustaviti uslugu operatoru za kojeg se utvrdi da ne postupa sukladno obvezama smanjenja maksimalan margine koja je utvrđena Rješenjem Vijeća HAKOM-a od 31. kolovoza 2009. (klasa: UP/I-344-01/08-01/537, ur. Broj: 376-09-04-12) iz razloga što HT ne može znati da li je operator prekršio obvezu iz razloga postojanja „fault repair P1“ profila. Stoga je HT u navedenom slučaju dužan o istome obavijestiti HAKOM, koji će kroz stručni nadzor utvrditi da li je došlo do kršenja obveza propisanih Rješenjem Vijeća HAKOM-a.

Ad 2.14

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je neosnovanim prijedlog HT-a da se nadopuni članak 17. *Privremena obustava usluge* na način da isti ima pravo bez prethodne najave privremeno obustaviti uslugu (kratkotrajan prekid usluge) operatoru radi vršenja mjerena na izdvojenoj lokalnoj petlji (ako postoji opravdana sumnja da operator koristi širokopojasnu prijenosnu tehnologiju ili profil za širokopojasne prijenosne tehnologije na izdvojenoj lokalnoj petlji, odnosno da koristi profil ili prijenosnu tehnologiju koja nije ugovorena), budući da postoje metode i postupci kojima HT može utvrditi da li operator koristi širokopojasnu prijenosnu tehnologiju ili profil u skladu sa uvjetima pod kojim je ona iznajmljena, a da pri tome ne prekida pružanje usluge. HAKOM prihvata da će u nekim specijalnim slučajevima možda biti potrebno privremeno prekinuti uslugu radi vršenja dodatnih mjerena na izdvojenoj lokalnoj petlji, ali u tom slučaju HT mora, uz prethodnu pravovremenu najavu (najmanje 8 dana unaprijed) sa pripadajućim obrazloženjem razloga regulatornom tijelu, zatražiti odobrenje regulatornog tijela.

Ad 2.15

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a za izmjenom iz razloga usklajivanja s novom numeracijom Standardne ponude.

Ad 2.16

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim prijedlog HT-a za izmjenom obrasca zahtjeva za izdvajanjem pojedine lokalne petlje. Naime, u svrhu omogućavanja pružanja usluge izdvojene lokalne petlje u skladu s planom upravljanja paricama, operator korisnik u zahtjevu za izdvajanjem pojedine lokalne petlje mora navesti vrstu profila i širokopojasne prijenosne tehnologije, što u prethodnom obrascu nije bilo moguće.

Nadalje, HT je predložio u članku 6.5 Standardne ponude u podnaslova *Otkaz od strane T-Coma*, odredbu kojom bi HT mogao otkazati upredenu metalnu paricu izdvojenog pristupa lokanoj petlji ako ugovorena širokopojasna tehnologija za konkretnu lokalnu petlju ne odgovara usluzi koju Operator korisnik pruža po istoj, što Vijeće HAKOM ne prihvata jer je isto u suprotnosti s izmjenom predloženom u Ad 2.13 gdje je propisano u kojem slučaju dolazi do privremene obustave usluge te stavkom 3. točka 3. članka 6.5 Standardne ponude, gdje je propisano da ukoliko je pružanje usluge privremeno obustavljeno, a razlozi koji su uzrokovali privremenu obustavu nisu otklonjeni od strane operatora u roku od 30 dana od dana privremene obustave pružanja usluge, HT ima pravo otkazati upredenu metalnu paricu s trenutnim učinkom.

Nastavno na HT-ov prijedlog umetanje novog stavka u članku 24. Standardne ponude kojim bi isti imao pravo privremeno obustaviti usluge radi izvođenja mjerena na izdvojenoj lokalnoj petlji, i to bez prethodne najave Operatoru korisniku, Vijeće HAKOM je ocijenilo nepotrebnim iz razloga što je isto detaljno propisano izmjenom Ad 2.14. u članku 17. Standardne ponude.

Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim odrediti HT obvezu da po isteku šest (6) mjeseci od dana objave Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama i izmjena Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji prema točkama 1. i 2. ove odluke, uspostavi web aplikaciju kojom će ovlaštenim djelatnicima Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije putem korisničkog imena i lozinke omogućiti uvid u strukturu zauzetosti izvoda (osnovne

grupe) po paketima usluga i prijenosnim tehnologijama (sukladno Statičkom planu upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama) i duljine petlje za pripadajući preplatnički broj, uz obvezu ažuriranja podataka najkasnije svakih 24 sata, a sve iz razloga kako bi HAKOM sustavno i temeljito mogao kontrolirati provedbu usvojenog Statičkog planu upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama, s ciljem da se drugi operatori ne bi dovodili u diskriminacijski položaj. Slijedom svega navedenog, Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki 5. izreke.

Isto tako, Vijeće HAKOM-a ocijenilo je osnovanim odrediti HT-u obvezu da po isteku šest (6) mjeseci od dana objave Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama i izmjena Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji prema točkama 1. i 2. ove odluke, operatorima korisnicima omogući kroz web aplikaciju, putem korisničkog imena i lozinke, provjeru raspoloživosti širokopojasnih prijenosnih tehnologija i profila za traženu lokalnu petlju, (sukladno Statičkom planu upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama), na predmetnoj parici putem unosa preplatničkog broja, kao i provjeru mogućnosti prebacivanja na alternativnu slobodnu paricu s istog primarnog objekta, i sve to uz obvezu ažuriranja podataka najkasnije svakih 24 sata. Naime, navedenom obvezom Operator korisnik ima mogućnost pristupa ključnim informacijama o konkretnoj lokalnoj petlji na transparentan i nediskriminirajući način, odnosno na identičan način kao i HT za potrebe vlastite maloprodaje. Isto tako navedeni pristup predstavlja pojednostavljenje samog procesa provođenja Statičkog plana s planom upravljanja paricama, jer putem navedene web aplikacije operator dobiva informaciju da li će traženu širokopojasnu prijenosnu tehnologiju i profil biti moguće realizirati po postojećoj parici ili da li će biti potrebno preseljenje u drugu osnovnu grupu na istom primarnom izvodu. Slijedom svega navedenog, Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki 6. izreke.

Temeljem članka 22. ZEK-a, prije donošenja odluka i drugih upravnih akata od znatnijeg utjecaja na mjerodavno tržište, koje donosi u skladu s ZEK-om, HAKOM će objaviti prijedlog odluke ili drugog upravnog akta u svrhu provedbe javne rasprave, kako bi se svim zainteresiranim stranama omogućilo davanje mišljenja, primjedaba i prijedloga u vezi s predloženim mjerama. Iz razloga transparentnosti, sva dobivena mišljenja, primjedbe i prijedlozi bit će javno objavljeni.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Miljenko Krvišek, dipl. ing. el.